

Sprawozdanie z działalności
Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej
w okresie od kwietnia do grudnia 2011 r.

Ustawą z dnia 14. grudnia 1995 roku reaktywowano działalność izb rolniczych w Polsce. Czwartą ich kadencję rozpoczęliśmy 3. kwietnia 2011 roku, gdy rolnicy dokonali wyboru swoich przedstawicieli do rad powiatowych Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej.

Najwyższy organ Izby, którym jest Walne Zgromadzenie, składający się z 38 członków (po dwóch z dziewiętnastu powiatów), w dniu 11. maja 2011 roku wybrał spośród siebie Zarząd Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej w składzie:

1. Ryszard Kierzek – Prezes Zarządu, Przewodniczący Rady Powiatowej KPIR z powiatu żnińskiego,
2. Tadeusz Ziółkowski – Wiceprezes Zarządu, Delegat do Walnego Zgromadzenia z powiatu toruńskiego
3. Ryszard Błaszkiwicz – Członek Zarządu, Przewodniczący Rady Powiatowej KPIR z powiatu rypińskiego
4. Sławomir Kowalewski – Członek Zarządu, Przewodniczący Rady Powiatowej KPIR z powiatu lipnowskiego
5. Radosław Mrugowski – Członek Zarządu, Przewodniczący Rady Powiatowej KPIR z powiatu nakielskiego,

Powołano również pięcioosobową Komisję Rewizyjną, której Przewodniczącym został Roman Ciesielski, Przewodniczący Rady Powiatowej KPIR z powiatu aleksandrowskiego. .

Pracami Biura Izby kieruje Dyrektor Paweł Wiencone.

Istotnym dla naszej Izby jest fakt wyboru Marka Borowskiego z powiatu tucholskiego na Wiceprezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych.

Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza, będąca jednostką organizacyjną samorządu rolniczego, działającego na rzecz rozwiązywania problemów rolnictwa i obszarów wiejskich i reprezentującego interesy zrzeszonych w nim podmiotów, kontynuuje ustawowe i statutowe zadania z poprzednich kadencji, w szczególności przez współpracę z administracją rządową i samorządem terytorialnym w sprawach dotyczących rolnictwa, udział swoich przedstawicieli w organach i zespołach doradczych oraz wyrażanie opinii i stanowisk Izby wobec organów tych administracji, zgłaszanie uwag i propozycji odnośnie projektów prawa, prowadzenie działalności szkoleniowo-doradczej dla rolników i mieszkańców wsi.

Poniżej przedstawiamy ważniejsze działania podejmowane przez Kujawsko-Pomorską Izbę Rolniczą od kwietnia 2011 roku.

Działalność informacyjno-szkoleniowa i doradcza to dobrze sprawdzony i skuteczny model wzbogacania rolników o wiedzę, pozwalającą im w większym stopniu wykorzystać środki pomocy finansowej unijnej i krajowej oraz uzyskać lepsze efekty produkcyjne i ekonomiczne w swoich gospodarstwach. Rozwijamy te formy działalności i są one coraz bardziej zauważalne w środowisku wiejskim.

W 2011 roku realizowanych było jedenaście projektów szkoleniowych. W czerwcu zakończono projekt: „Produkcja mięsa wysokiej jakości szansą opłacalności produkcji”. W ramach projektu zorganizowano i przeprowadzono 126 szkoleń, w dwóch etapach, w których uczestniczyło 3150 osób. Opracowano i wydano bardzo interesujące materiały szkoleniowe dla wszystkich uczestników szkolenia.

Jako partner Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie odpowiedzialni byliśmy za wykonanie 63 szkoleń (na ogólną liczbę 209 szkoleń) projektu: „Zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich a obowiązek spełniania przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności, ze szczególnym uwzględnieniem programów zwalczania chorób zakaźnych”. Uczestniczyło w nich łącznie 1280 osób, a były wykonywane od stycznia do końca października 2011 roku.

W październiku 2011 roku rozpoczęliśmy trzeci projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, dla którego instytucją zarządzającą jest FAPA. Do końca 2012 roku planujemy przeszkolić 900 osób na temat „Zastosowanie komputera i wybranych programów w procesie zarządzania gospodarstwem rolnym”.

W bieżącym roku wyraźnie zwiększyliśmy praktyczną współpracę z Urzędem Marszałkowskim. Podjęliśmy się wykonania pięciu projektów szkoleniowych, współfinansowanych ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Dużym zainteresowaniem cieszyły się szkolenia z zakresu sprzedaży bezpośredniej, podejmowania działalności marginalnej, ograniczonej i lokalnej oraz tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych.

W przeprowadzonych od marca do października 49 szkoleniach uczestniczyło ponad 1100 osób. Ich efektem jest między innymi utworzenie ośmiu nowych grup producenckich.

W lipcu odbyła się konferencja na temat „Systemy jakości żywności szansą na poprawę konkurencyjności produkcji rolniczej”, w której uczestniczyło 220 osób.

Jeszcze w tym roku, w grudniu, planujemy zorganizować dwudniową konferencję na temat odnawialnych źródeł energii.

W połowie maja 2011 r. rozpoczęliśmy drugi cykl szkoleń „Doskonalenie wiedzy i umiejętności zawodowych rolników w zakresie ochrony środowiska”. Projekt współfinansowany jest przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Tematami wiodącymi są zagadnienia dotyczące gospodarowania na obszarach „Natura 2000” oraz na Obszarach Szczególnie Narazonych. Istnieje duża potrzeba powiększenia wiedzy rolników o tej problematyce.

Przy współudziale Krajowej Rady Izb Rolniczych z pomocą środków Funduszu promocji zbóż i wieprzowiny zorganizowaliśmy dwie duże imprezy edukacyjno-promocyjne. 19 sierpnia w Żninie, odbył się „Piknik zbożowy” promujący spożycie przetworów zbożowych, natomiast 10 września w Rypinie na „Pikniku wieprzowym” promowaliśmy polskie wyroby mięsne. W obu imprezach wzięło udział około 5 tys. osób.

Nasi pracownicy w powiatach: bydgoskim, grudziądzkim, toruńskim i włocławskim pomagają firmie zewnętrznej „Inwestor” w przeprowadzaniu kursów, prowadzących do zdobycia kwalifikacji zawodowych konsultantów funduszy europejskich i audytorów wewnętrznych.

Poprzez prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej Izba nasza jest coraz bardziej zauważana i pozytywnie oceniana przez rolników. Warto wspomnieć, że dzięki realizacji projektów szkoleniowych uzyskujemy możliwość poprawy wyposażenia biur powiatowych Izby w nowoczesny sprzęt elektroniczny, ułatwiający warunki naszej pracy.

Również w tym roku nasi pracownicy udzielali rolnikom pomocy w wypełnianiu wniosków o płatności obszarowe, rolnośrodowiskowe, wsparcie młodego rolnika, modernizacje gospodarstw i inne rodzaje wsparcia.

Należy zaznaczyć, że większość projektów szkoleniowych w trakcie ich realizacji jest finansowana ze środków własnych Izby. Częściowy ich zwrot następuje po rozliczeniu z instytucją współfinansującą, co trwa niekiedy kilka miesięcy. Dlatego też zwykle na początku roku w okresie od stycznia do kwietnia borykamy się z brakiem środków w budżecie Izby rolniczej. W tym roku dodatkowym obciążeniem były koszty związane z przeprowadzeniem wyborów do Izby. Na dzień dzisiejszy budżet Izby jest w miarę stabilny.

Analizy dotyczące bieżącej sytuacji produkcyjno-ekonomicznej w rolnictwie, to podstawowe zadania ustawowe i statutowe, podejmowane przez naszą Izbę.

Na początku czerwca wystąpiliśmy do Krajowej Rady Izb Rolniczych z prośbą o pilną interwencję w sprawie masowego unieważniania decyzji Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o przyznaniu płatności bezpośrednich za 2009 rok z powodu „wadliwych” PEG-ów. Nasza interwencja spowodowała, że weryfikacje powierzchni w większości przypadków uwzględniały zalecane wcześniej przez Agencję powierzchnie uprawnione do płatności.

KPIR niezwłocznie po wystąpieniu majowych przymrozków, które spowodowały duże straty w uprawach rolnych, a zwłaszcza w produkcji

sadowniczej, wnioskowała do ministra rolnictwa o natychmiastowe uruchomienie pomocy finansowej dla poszkodowanych. Nasze postulaty prezes Izby rolniczej ponowił i uzasadnił na spotkaniu z ministrem rolnictwa 6. czerwca 2011 roku w Przysieku. Domagaliśmy się przyspieszenia procedur uruchamiających działanie 126 w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i ogłoszenia terminu składania do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wniosków o wsparcie na odbudowę gospodarstw zniszczonych przez klęski żywiołowe. Wnioski takie Agencja zaczęła przyjmować od 18. lipca 2011 roku.

Wystąpiliśmy również do wojewody o powoływanie komisji szacujących szkody powstałe w wyniku klęski żywiołowej, prosząc jednocześnie o zapewnienie udziału w jej pracach przedstawicielowi Izby rolniczej z danej gminy. W większości powołanych przez wojewodę komisji, znajdują się delegaci Izby rolniczej.

Na początku sierpnia zwróciliśmy się do wojewody o podjęcie przez komisje gminne szacowania strat w zbożach i rzepaku. Przewidywany duży spadek plonów i jakości tych roślin jest wynikiem ciągu niekorzystnych warunków pogodowych w tegorocznym okresie wegetacyjnym, a były to majowe przymrozki, występująca bezpośrednio po nich susza, zmniejszające plony i jakość ziarna, następnie ciągłe opady w lipcu, powodujące porażenie chorobami grzybowymi i porastanie ziaren. Domagaliśmy się, aby straty te upoważniały do przyznawania pomocy rolnikom poszkodowanym. Uchwała Rady Ministrów z 26 lipca 2011 roku o warunkach pomocy nie obejmuje bowiem strat w zbożach i rzepaku.

Wielokrotnie KPIR wskazywała na konieczność obniżenia pułapu z 30% do 20% a nawet 10% spadku średniej rocznej produkcji danego gospodarstwa w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, uprawniającego do starania się o pomoc państwa na odtworzenie potencjału produkcji. Domagaliśmy się również odejścia od zasady szacowania całej produkcji rolnej w gospodarstwie i ograniczenia jej wyłącznie do działu produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w której wystąpiły straty. Minister rolnictwa zapewnił, że podejmie starania o wprowadzenie postulowanych przez Izbę rolniczą zmian w rozporządzeniu Komisji Europejskiej.

Za pośrednictwem KRIR zwróciliśmy się do ministra rolnictwa o zwiększenie dotychczasowych stawek dopłat do powierzchni gruntów obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany, a wniosek ten został uwzględniony. Jednocześnie wniosliśmy o objęcie dopłatami kwalifikowanego materiału siewnego kukurydzy, rzepaku i buraków cukrowych.

Głęboko poruszeni dramatycznymi zdarzeniami losowymi w gospodarstwach rolnych w gminie Koronowo, gdzie piorun zabił 17 sztuk bydła i w gminie Sicienko, gdzie pożar strawił ponad połowę dwóch sąsiadujących zabudowań gospodarczych z wyposażeniem i zwierzętami, zaapelowaliśmy do rolników o

wsparcie rzeczowe i finansowe poszkodowanych rodzin. Na nasz apel odpowiedziało wielu radnych powiatowych, przeznaczających część swoich diet dla pogorzalców. Zebrane pieniądze będą im przekazane podczas zebrania rady powiatowej izby rolniczej w Bydgoszczy. Dzięki staraniom Zarządu KPIR i KRIR zostało podpisane porozumienie z Funduszem Składowym Ubezpieczenia Społecznego Rolników w Warszawie, w wyniku którego poszkodowani przez uderzenie piorunem otrzymali 9.000 złotych na zakup bydła.

Zarząd interweniował w Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bydgoszczy w sprawie nakładania przez nią na niektórych rolników kar za niewłaściwe stosowanie środków ochrony roślin. Chodzi tutaj głównie o stosowanie środków nie posiadających rejestracji na dany gatunek oraz stosowanie SOR po terminie utraty ważności zezwolenia na ich wprowadzanie do obrotu, o czym rolnicy nie byli informowani przy ich zakupie. Wydano zalecenie aby, na zebraniach rad powiatowych przedstawiciele Inspekcji szczegółowo informowali o warunkach dotyczących stosowania środków ochrony roślin.

Prezes Izby zwrócił się do wojewody z prośbą o podjęcie stosownych działań, zabezpieczających interesy przewoźników, plantatorów i Cukrowni Nakło. W wyniku wzmożonej kontroli przez funkcjonariuszy Inspekcji Transportu Drogowego, której poddawani byli kierowcy przewożący buraki do cukrowni w Nakle, nastąpiły poważne zakłócenia w dostawach buraków, grożące rozregulowaniem procesu technologicznego w cukrowni. Podjęto kompromisowe rozmowy.

Kontynuujemy współpracę z Agencją Nieruchomości Rolnych, głównie w zakresie opiniowania obrotu gruntami rolnymi, będącymi w zasobach Skarbu Państwa. W tym roku Agencja nasiliła procesy sprzedaży nieruchomości rolnych będących w dzierżawie. Do opiniowania zamiarów restrukturyzacji włączani są radni powiatowi Izby rolniczej. Przedkładane przez Zarząd ostateczne opinie są syntezą wcześniejszych opinii miejscowych radnych, a często także samorządów terytorialnych, sołtysów i organizacji rolniczych. Ponadto przedstawiciel Izby jest stałym członkiem Komisji ds. Ustroju Rolnego, powołanej przez dyrektora ANR, której zadaniem jest nadzór nad obrotem ziemią w sektorze prywatnym, pod kątem możliwości skorzystania przez Agencję Nieruchomości Rolnych z prawa pierwokupu i przeznaczenia tych gruntów do przetargu ograniczonego dla okolicznych rolników. Do komisji przetargowych na przetargi organizowane przez ANR powoływani są przedstawiciele Izby z danej lub sąsiedniej gminy, w której znajduje się nieruchomość rolna wystawiona do sprzedaży lub dzierżawy.

Jedną z najważniejszych i efektywnych form działalności naszej Izby jest doradztwo prawne. Doradztwo to świadczymy bezpłatnie, poprzez zespół radców zorganizowanych przy biurze Izby. Usługi prawne obejmują szeroki wachlarz zagadnień, począwszy od prostych porad prawnych związanych z

nieterminową zapłatą za produkty rolne, poprzez sprawy podatkowe, dzierżawy, ubezpieczeń społecznych i majątkowych, skończywszy na skomplikowanych zagadnieniach dotyczących korzystania przez rolników z pomocy unijnej.

Radcy prawni udzielają po kilkadziesiąt indywidualnych i zbiorowych porad prawnych miesięcznie, na które składają się pisemne odwołania od decyzji administracyjnych, pozwody do sądu, pisemne propozycje umów itp. W sytuacjach nadzwyczajnych, kiedy problem dotyczy dużych grup rolników, podejmujemy się również czynności zastępstwa procesowego.

Do Izby napływa tygodniowo po kilkanaście projektów ustaw i rozporządzeń, wobec których samorząd rolniczy ma przedstawić swoje opinie. Są to projekty rządowe, klubów poselskich bądź komisji sejmowych. Większość z nich, poza projektami rządowymi, nie trafia pod obrady Sejmu. Z uwagi na ograniczone możliwości techniczne, ale również merytoryczne, jak również biorąc pod uwagę krótkie terminy na sporządzenie opinii, skupiamy się na tych najważniejszych, według nas mających istotne znaczenie dla rolników, wpływających na funkcjonowanie ich gospodarstw.

W dniu 15. października 2011 roku w Przysieku zorganizowaliśmy I Wojewódzki Turniej Szachowy Rolników. Spośród 20 uczestników zwycięzcą został Pan Tomasz Grodzicki z Gostkowa gm. Łysomice. W roku przyszłym Zarząd planuje zorganizowanie podobnego turnieju na poziomie krajowym.

Członkowie Zarządu uczestniczą we wszystkich zebraniach rad powiatowych Izby, różnych instytucji, organizacji i uroczystości związanych z rolnictwem i wsią, na które są zapraszani. Zarząd dofinansowuje niektóre przedsięwzięcia służące społeczności wiejskiej (szczegóły w protokołach posiedzeń Zarządu).

Opracowanie: Wojciech Chwilczyński